

DARIDA VERONIKA

VELENCEI SÉTANAPLÓK
és más írások

KÉPFILOZÓFIÁK

DARIDA VERONIKA

**VELENCEI
SÉTANAPLÓK**

és más írások

TYPOTEX

© Darida Veronika, Typotex, Budapest, 2023
Engedély nélkül semmilyen formában nem másolható!

HUNGART © 2023

© Estate Günther Förg, Suisse / HUNGART 2023

© Adel Abdessemed / HUNGART 2023

© Giuseppe Penone / HUNGART, Hungary, 2023

© Anish Kapoor. All Rights Reserved, DACS 2023. Photograph Davide Levene

ISBN 978-963-493-271-0

ISSN 1787-3444

Kedves Olvasó!

Köszönjük, hogy kínálatunkból választott olvasnivalót!
Újabb kiadványainkról és akcióinkról a www.typotex.hu
és a facebook.com/typotexkiado oldalakon értesülhet.

Typotex Kiadó

Alapította Votisky Zsuzsa, 1989

A kiadó az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók
és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: Németh Kinga

Felelős szerkesztő: Pordány Katalin

Borítóterv: Somogyi Péter

Tördelés: Szalay Éva

TARTALOM

I. VELENCEI SÉTANAPLÓK	7
Sétanapló 2019	9
Sétanapló 2021	53
Sétanapló 2022	77
II. KITÉRŐK	111
Emlékromok (Anselm Kiefer művészete)	113
Életműarchívumok (Christian Boltanski életmű-kiállításáról)	121
Az árnyék mítosza Boltanski, Kentridge és Ballen műveiben	133
Az emlékezet és a természet színházai (Claudio Parmiggiani, Giuseppe Penone)	141
III. VELENCE ÚJRA	147
Az írás ideálképe (Carpaccio: <i>Szent Ágoston látomása</i>)	149
Visszatérés Velencébe, 2023	157
Első közlések	165
Jegyzetek	167

I. VELENCEI SÉTANAPLÓK

SÉTANAPLÓ 2019

Velencei
sikátor

Évek óta visszajárok, már-már hazatérek, Velencébe. A város, minden apró részletében, számomra örök és megunhatatlan. Akár múzeumokban vagy palazzókban bolyongva, akár egy mólón, a Canal Grande nagy színpadát nézve – a látvány kimeríthetetlen. Mégis, a Serenissima legsokszínűbb arcát a biennálék ideje alatt mutatja, amikor az egész város látványossággá válik, miközben kitarja máskor zárt kapuit, és bepillantást enged titkos helyszíneibe.

Abban valószínűleg a legtöbb idelátogató egyetért, hogy a valódi biennálé nem az Arsenale vagy a Giardini területén zajlik, hanem a városban, a kiállítóterré alakított profán vagy szakrális helyszíneken. Ilyenkor ugyanis nemcsak a múzeumokban és a galériákban, de a palotákban, a templomokban, a színházakban, a scuolákban, a gondolkészítő műhelyekben, tehát szinte bárhol kiállításokra bukkanhatunk.

Velencei kert Ezek a váratlan felfedezések, a művekkel való véletlen találkozások (hiszen a körbe-körbe bolyongásban megfáradt utazók többnyire nem szándékosan érkeznek, inkább csak betévednek) teszik igazán emlékezetessé a biennálét. Ilyenkor valóban megtapasztalható, hogyan változtatja élővé, lelkesíti át a gyakran halottnak, haldoklónak vagy fantomszerűnek titulált várost a kortárs művészet.

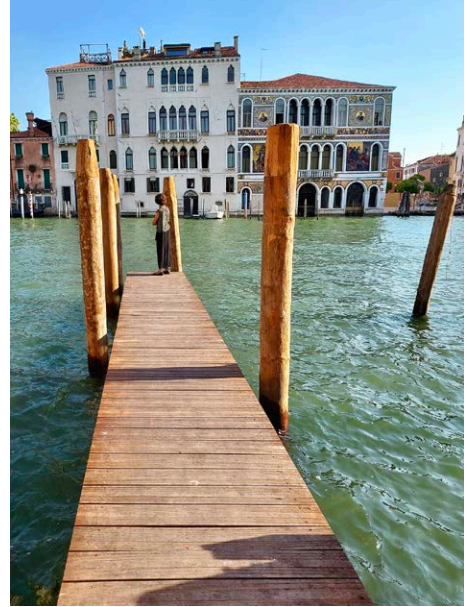
Claudia Castellucci:
Esercizioni ritmiche
(2015) (Campo
Sant'Agnese)

A Velencében kószáló jobban teszi, ha nem a programfüzetekre hagyatkozik, hanem hagyja magát eltévedni (ami itt egyébként sem nehéz). Egyedül ezáltal fedezheti fel saját képzeletbeli múzeumát, amely az egész városra kiterjed, azt minden terével és lagúnájával együtt magába zárja. Ezt az elvet követve, ezekben a rövid feljegyzésekben kevés szó esik a két hivatalos helyszínről, sokkal inkább olyan „talált helyekre” fókuszálok, amelyek lehetnek többé-kevésbé ismertek, vagy akár teljesen ismeretlenek. Ezért ezek a teljesség és a rendszerezés igénye nélkül, mintegy saját használatra és emlékeztetőként készült jegyzetek csak a városban tett napi séták lenyomatai. Egy szubjektív napló lapjai.

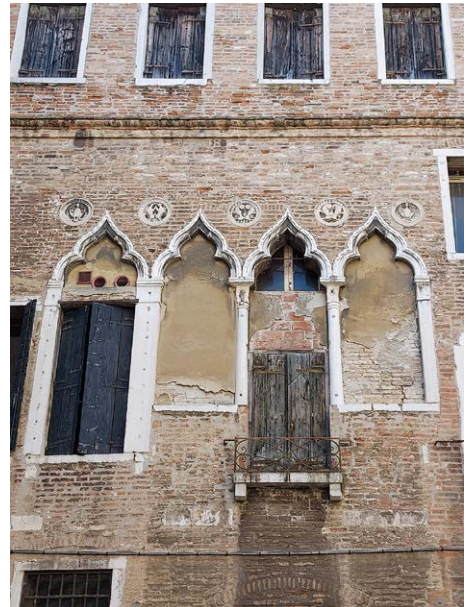
A válogatás elve pusztán korporális: a séta szabadon hagyott, improvizatív iránya jelöli ki az előre nem látható útvonalakat. Ha mégis kirajzolódna valamiféle összefüggés a kiállítások között, az csupán a nézői vagy értelmezői szem „érintettségéből” következik, hiszen minden új élményre kihat a megelőző benyomás, de épp ezáltal és a következő élményre való nyitottság révén jöhetnek létre meglepő és váratlan konstellációk.

(Utólagos kiegészítés)

Az itt közölt szövegek részben már megjelentek, mostani egybegyűjtésüket főként az a szerzői vágy indokolja, hogy időrendi sorrendben egy könyvbe kerüljenek az elmúlt négy év velencei kalandozásai. Ám túl ezen a járványt megelőző és a járványt követő időszak közötti különbség miatt is érdekes lehet kronologikus újraolvasásuk. A három sétanapló útvonalát a „sétakörökként” bejárható városi kiállítások rajzolták ki: összesen ötvenöt sétát és néhány megállást követhet végig

Velencei stég

Velencei ablak (Casa di Marco Polo)

az olvasó. A könyvben közölt képek (melyek vállaltan magukon viselik az amatőr fotók minden esetlegességét és hibáját) nem illusztrációk, inkább csak emlékképek vagy invitációk, hogy a szövegek nyomán az olvasó is képet alkothasson az egyes kiállításokról, és talán megérezhesse Velence atmoszféráját. A sétanaplókat néhány rövidebb tanulmány egészíti ki, olyan, számomra meghatározó festők kapcsán, akiknek műveivel az elmúlt években Velencében is találkoztam, valamint egy egészen friss velencei visszatérés (egyetlen hétvége) naplója.

Van valami különös abban, hogy (többnyire) már nem látogatható kiállításokat járunk be újra, hiszen ami egykor beszámoló volt, most képzeletbeli útinaplóvá változik. Ám talán ez nem áll Velence lényegétől távol, amely – ahogy ezt Italo Calvino pontosan tudta – a leginkább képzeletbeli város. Még ha az időszaki tárlatok már el is tűntek, a bejárt útvonalak másokat is új sétákra ösztönözhetnek, új látnivalók felfedezésére, akár ezeken az utakon, akár ezektől távol, hiszen nincs csábítóbb kaland, mint eltévedni Velencében.

Velencei szörny
(Santa Maria Formosa)